

Gülümsüyen diken - *Acroptilon repens*

Автор(и): проф. д-р Щелияна Калинова, Аграрен Университет Пловдив

Дата: 17.02.2019 Брой: 2/2019

Pembe peygamber çiçeği, Orta Asya kökenli olup, Afrika hariç, artık kozmopolittir.

Bulaştığı yerler: tahıl, sıra, sebze, meyve, endüstriyel, yem bitkileri, çayır ve meralar. Ayrıca kanallar, yollar, nehirler ve diğer yerler boyunca da bulunabilir. *Ülkemizde, Ukrayna'dan ithal edilen tohumlarla yonca tarlalarında tespit edilmiştir.*

Pembe peygamber çiçeği çok yıllık bir yabancı ottur. Çoğalma tohumlar, kök sürgünleri ve rizomlarla gerçekleşir. Yatay köklerin bir kısmı yüzeye doğru yönelir, ancak yüzeye ulaşmadan önce dikey olarak aşağı döner ve dikey bir kök oluşturur. Kökün büküm yerinde çok sayıda tomurcuk oluşur ve bunlardan toprak üstü gövdeler gelişir. Nem ve ışık olmadan kökler 5-6 yıl canlı kalır. Gelişimi erken ilkbaharda başlar. Yeni gövdeler geç sonbahara

kadar oluşur, ancak en yoğun filizlenme Haziran ve Temmuz aylarında gerçekleşir. Pembe peygamber çiçeği Mayıs-Haziran aylarında çiçek açar ve Haziran-Temmuz aylarında, serpme ekili tarlalardaki tahıllarla birlikte olgunlaşır.

Botanik tanımı:

Gövde dik, tabandan dallı, yoğun yapraklı ve 70 cm'ye kadar yüksekliktedir. Yapraklar almaşlı dizilişli, sapsızdır. Alt yapraklar dişli ve tüysüdür, üst yapraklar ise daha küçük ve tam kenarlıdır.

Çiçek durumu, gövde dallarının uçlarında bulunan, uzunlamasına yumurta şeklinde, tek tek başçıklardır (çapı 1-1.2 cm).

Çiçekler küçük, boyutları aynı, pembe renklidir. Her başçıkta 2 ila 26 tohum bulunur ve bitki başına başçık sayısı 700'e kadar ulaşır. Tohumlar, toprakta çürüyene kadar başçıkların içinde kalır veya harman sırasında başçıklar ezildiğinde serbest kalır.

Tohumlar geniş yumurta şeklinde, uçlara doğru daralmış, hafif boyuna çizgili, tüysüz, açık gri ila sarı renktedir. Tohumun geniş kısmında, tohumdan üç kat daha uzun olan beyazımsı tüyler oluşur. Tohum uzunluğu 3-3.5 mm, genişliği 2 mm ve kalınlığı 1-1.8 mm'dir.

Yayılım: uzun mesafelerde, tahıl ve yem bitkilerinin bulaşık tohum materyali ile gerçekleşir. Peygamber çiçeği tohumları çimlendikten sonra, sonrasında vejetatif olarak çoğalır. Pembe peygamber çiçeği, ana kökü büyük derinliğe ulaşan ve yan kökleri ağırlıklı olarak işlenebilir toprak katmanında yatay olarak düzenlenmiş, iyi gelişmiş bir kök sistemine sahiptir.